

Staatssteun en binnenhavens: Wat is staatssteun?

Prof. mr. dr. Jurian Langer

4 december 2017

Een snelle google...

Europese subsidie voor Vlissingse binnenhaven

De overheid gegijzeld door angst voor staatssteun

Europese Commissie versoepelt regels voor staatssteun aan havens

Oneerlijke concurrentiepositie havens Hamburg en Rotterdam blijft voorlopig bestaan

Vijf miljoen subsidie Rijk voor binnenhaven Waalwijk

Subsidie voor uitbreiding haven van Stein

Gennep stopt met ontwikkelen binnenhaven

De gemeenten Venray, Oss, Bergen op Zoom en Tiel ontvangen gezamenlijk tien miljoen euro om de binnenhavens aan te pakken

Ruim 3,7 ton subsidie voor nieuwe steiger Oostereiland

Waarom zijn er staatssteunregels?

- › Doel: gelijk speelveld in stand houden voor alle ondernemingen die op de interne markt actief zijn

Wanneer is sprake van staatssteun?

- › Criteria voor steunmaatregel:
 - Begunstiging,
 - van bepaalde ondernemingen of producties,
 - met staatsmiddelen bekostigd,
 - waardoor de mededinging wordt vervalst, en
 - het tussenstaatse handelsverkeer ongunstig wordt beïnvloed

Wat zijn de consequenties?

- › Staatssteun mag niet, tenzij Commissie vindt dat het wel mag
- › Zo lang Commissie geen oordeel heeft gegeven, mag steun niet toegekend/verleend worden (*stand still*)
- › Om Commissie in gelegenheid te stellen om oordeel te geven, moet steunmaatregel gemeld worden
- › Uitgevoerde steun kan onderworpen worden aan onderzoek van Commissie (verjaring pas na 10 jaar!)

Aanmelding bij Commissie tenzij:

- › Vrijstelling van meldingsplicht op grond van Groepvrijstellingsverordening
- › De Minimis
- › Specifieke DAEB-regels gelden

Geen goedkeuring?

- › Dan geen steunuitkering of terugvordering van uitgekeerde steun mét rente
- › Terugvordering dient onverwijld en daadwerkelijk overeenkomstig nationaal recht te gebeuren:
 - Geen excuus voor de lidstaat
 - Geen gerechtvaardigd vertrouwen begunstigde
 - Terugvordering bij begunstigde of afgeleid begunstigde

Wie kan afdwingen?

- › Naleving van terugvorderingsplicht kan worden afgedwongen door:
 - Commissie
 - nationale (kort geding)rechter

Maar: mag dan helemaal niks?

Nee, er kan veel!

Nederlandse staatssteun is blijven steken in 1957
Nederland doet te weinig aan staatssteun
Nederland benut kansen staatssteun niet

Gert-Jan Koopman (februari 2014,
interview VNO-NCW)

Dank voor uw aandacht!

J.langer@rug.nl